

Høringsvar Stortingsmelding 15 (2022-2023) Folkehelsemeldingen

Norsk Kennel Klub (NKK) er hundeeiernes organisasjon, som representerer deres og hundens interesser i Norge. Vi er en av Norges største frivillige organisasjoner med over 100 000 medlemskap og nesten 300 medlemsklubber og forbund.

Hunden som folkehelsemedarbeider

Vi anslår at det lever om lag 565 000 hunder i Norge, og at rundt 1.2 millioner mennesker lever med hund her i landet – det vil si hver 5. person. Dette er alle mennesker som drar nytte av de mange helseeffektene det å ha hund gir, og utgjør en betydelig andel av befolkningen.

Viktige temaer i Folkehelsemeldingen er å tilrettelegge for å skape aktivitet og samhold, og forebygge ensomhet. I denne sammenheng har hunden en viktig rolle. Hunden får oss ut på tur, skaper relasjoner mellom mennesker og forebygger ensomhet. Hunden er en folkehelsemedarbeider. Vi vil i det følgende presisere dette nærmere.

Hundehold forebygger sykdom

I Meld. St. 15 (2022-2023) påpekes viktigheten av «forebygging, tidlig innsats og helsefremmende arbeid» slik at «pasienter og brukere gjøres i stand til å ta vare på egen helse og delta i egen behandling». Dette vil da også kunne «bidra til å redusere behovet for helse- og omsorgstjenester, og dermed redusere behovet for innsats fra helsepersonell».

NKK mener at hunden er en uvurderlig folkehelsearbeider: som både forebygger sykdom og skader, og som sparer samfunnet store kostnader til ulik behandling og rehabilitering.

Forskning slår fast at hundeeiere generelt har lavere blodtrykk og kolesterolnivå enn personer som ikke har hund. Såkalte ikke-smittsomme sykdommer. I tillegg viser funn at de som har hund opplever mindre stress, angst og ensomhet enn de som lever uten.

Helsemyndighetene konstaterer at fysisk aktivitet fremmer god helse, gir overskudd og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling i en rekke ulike diagnoser og tilstander. Stortingsmeldingen påpeker også anbefalte aktive minutter i uken, og understreker at all fysisk aktivitet er positivt.

Regelmessig fysisk aktivitet bidrar til å redusere risikoen for slag, bedrer hjerte- og lungefunksjon og gir lavere hoftebeinsbrudd hos eldre. NKK mener det er trygt å kunne si at landets hunder bidrar til at deres eiere og familier kommer seg ut og i aktivitet - langt over de minstekravene som helsemyndighetene legger til grunn i meldingen. Den økte fysiske aktiviteten som hundehold gir vil også kunne redusere sjansene for depresjon, samt demens.

Tilrettelagt lavterskel helsearbeid gjennom hundehold

Meld. St. 15 påpeker viktigheten av nærhet og tilrettelagt tilgang til natur og grønne områder for å stimulere til og være i fysisk aktivitet. Problemstillingen om at «stadig færre av oss har trygg tilgang til nærnatur» som gjør det «nødvendig å sikre natur, grøntstruktur og fellesområde som er under press, og samtidig legge til rette for at nærmiljøene er både gå og aktivitetsvennlige for alle» gjelder i all høyeste grad også hunden og deres familier.

For å gi folkehelsen et løft, mener NKK at det bør legges bedre til rette for at personer med hund kan bruke skog og mark gjennom gode gangveier, merkede stier, skiløyper og tilrettelagte møteplasser i lokalmiljøene. Ved å tilrettelegge for hund og hundeeiere vil flere benytte seg av tur- og rekreasjonsområder, som igjen gir en helseeffekt. Ved å gjøre plass til alle brukerne av områdene

minsker man konfliktnivået mellom de ulike gruppene, og kan tilrettelegge for at folk kan komme seg ut og møtes innenfor sine interesseområder og muligheter.

Det bør etter vår mening også prioriteres å opprette egne hundeparker og friområder hvor hunden kan utføre sine naturlige egenskaper og behov, fritatt for båndtvangsregler. Dette skaper sunne og velfungerende hunder som kan hjelpe eierne sine med å komme seg ut og i mer aktivitet.

Det er derfor skuffende å lese at en stortingsmelding som fremhever viktigheten av tilgang til natur og grønne områder som et viktig folkehelseiltak ikke nevner behovet for å inkludere ulike brukere i større grad. Det seg være tilgang til allemannsregulerte steder eller spesialtilpassede områder.

Stortingsmeldingen følger heller ikke opp punktene som er nevnt i handlingsplan for fysisk aktivitet, hvor det påpekes at «*aktiviteter med hund (eller hest) er viktig for mange og er både til inspirasjon og turfellesskap*». Denne planen påpeker behovet for å tilrettelegge for et inkluderende friluftsliv, som også gjelder hunder og deres eiere. Dette synspunktet mangler vi i stortingsmeldingen og dens anbefalinger under kapittel 3.

Vi må hjelpe hunden til å kunne hjelpe oss

For at hunder skal kunne utføre sin viktige funksjon i folkehelsearbeidet mener derfor NKK at Melding 15 i større grad må adressere hundens rolle som folkehelsemedarbeider og foreslå tiltak som bidrar til å forenkle hundehold i alle bomiljøer. Vil har følgende forslag til tiltak som vi mener stortinget bør støtte:

- Oppfordre fylker/regioner og kommunene til å tilrettelegge for hundehold gjennom
  - o reduksjon av lokal båndtvang
  - o bedre tilrettelegging for ferdsel med hund der andre ferdes
  - o opprettelse av hundeparker/hundeskoger/friområder for hund i sine mål for planarbeid og tverrsektorielt samarbeid
- Ta inn hundehold som tiltak i legenes «grønn-reseptordning»
- Øke oppmerksomheten rundt hundens helsebringende effekter hos behandlere og ledelse av behandlinginstitusjoner, eldresentre mm